

TWORZYWA SZTUCZNE	NORMA BRANŻOWA	BN-85
	Folia wiskozowa (Tomofan)	6385-03/07
	Oznaczenie zawartości sumy plastyfikatorów	Grupa katalogowa 1029

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest oznaczanie zawartości plastyfikatorów stosowanych do produkcji folii wiskozowej zwykłej. Jako plastyfikatory folii wiskozowej stosuje się mieszaniny glikolu mono-propylenowego oraz glikolu dwupropylenowego, niekiedy z dodatkiem polikolu lub gliceryny.

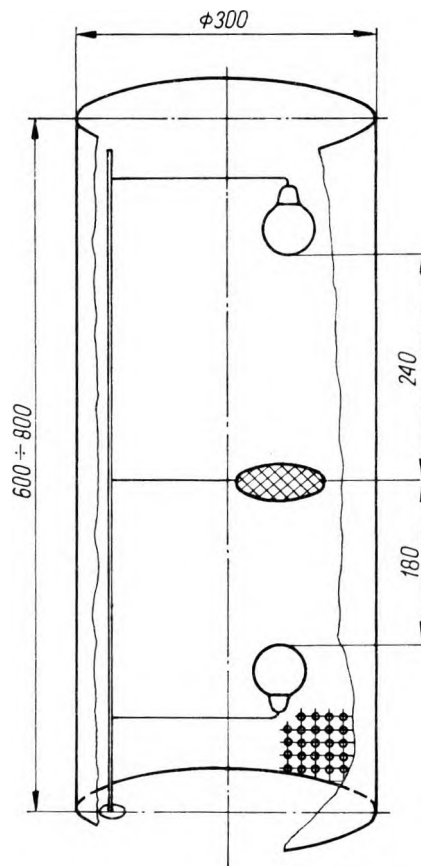
1.2. Zakres stosowania metody. Metodę stosuje się do oznaczania zawartości plastyfikatorów w poszczególnych partiach folii gotowej, jak również do bieżącej kontroli folii w procesie technologicznym.

2. METODA OZNACZANIA

2.1. Zasada oznaczania. Oznaczanie polega na usunięciu plastyfikatorów z analizowanej próbki folii za pomocą ekstrakcji wodą destylowaną, wyznaczeniu suchej masy folii po ekstrakcji oraz równoległym oznaczeniu wilgotności w badanej próbce.

2.2. Aparatura i przyrządy

- Wytrząsarka laboratoryjna.
- Suszarka laboratoryjna z automatyczną regulacją temperatury lub
  - Zestaw 2 promienników podczerwieni o mocy 250 W z blaszaną osłoną wg rysunku.
  - Kolby stożkowe pojemności 250 cm³ z doszlifowanym korkiem.
  - Tygle szklane z płytką ze spiekane szkła o gęstości G-1.
  - Płaskie naczynka wagowe średnicy 50 mm.

BN-85/6385-03/07

Suszarka z promiennikami podczerwieni

Zgłoszona przez Instytut Włókien Chemicznych
Ustanowiona przez Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego dnia 19 lipca 1985 r.
jako norma obowiązująca od dnia 5 listopada 1985 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 13/1985 poz. 24)

2.3. Pobranie próbek do badań

Z partii folii należy pobrać próbkę do badań wg PN-78/P-50080.

Do bieżącej kontroli oznaczania sumy plastyfikatorów, na taśmie folii należy pobrać około 6 m bieżących folii i wyciąć po 6 arkuszy o wymiarach 300×400 mm z obu brzegów taśmy i 6 takich samych arkuszy ze środka taśmy. Tak otrzymane arkusze próbne złożyć razem i wyciąć z nich arkusiki o przybliżonych wymiarach 100×100 mm, które będą stanowiły próbkę do badań. Pobraną próbkę należy umieścić w szczelnie zamkniętym naczyniu, żeby zabezpieczyć ją przed zmianami wilgotności.

2.4. Przygotowanie próbki do badań. Próbkę do badań pobraną wg 2.3 pociąć na kwadraciki o wymiarach 10×10 mm, dokładnie wymieszać i umieścić w szczelnie zamkniętym naczyniu. Rozdrabnianie próbki wykonywać w warunkach laboratoryjnych nie dłużej niż 30 min, żeby nie dopuścić do zmiany wilgotności.

2.5. Liczba próbek. Dla każdej partii folii lub z każdej maszyny pobrać jedną próbkę folii. Masa próbki do badań powinna wynosić nie mniej niż 10 g.

2.6. Wykonanie oznaczania. Z przygotowanej wg 2.4 próbki do badań odważyć w naczynku wagowym na wadze analitycznej z dokładnością do 0,0002 g 1 g folii i przenieść ilościowo do kolby stożkowej pojemności 250 cm³. Do kolby wlać 100 cm³ wody destylowanej o temperaturze $20 \div 25^\circ\text{C}$ odmierzonej cylindrem pomiarowym, po czym zamknąć szczelnie kolbę, umocować ją na wytrząsarce i wytrząsać przez 30 min, zapewniając intensywne mieszanie ($100 \div 120$ suwów wytrząsarki na minutę).

Bezpośrednio po zakończeniu wytrząsania odsączyć próbkę w tyglu szklanym, przepłukać jeszcze czterema porcjami wody destylowanej o temperaturze pokojowej i łącznej objętości 300 cm³, następnie suszyć w tyglu użytym do sączenia w suszarce o temperaturze $103 \pm 2^\circ\text{C}$ w ciągu 4 h.

Wyjęty z suszarki tygiel ostudzić w eksykatorze w ciągu 30 min i zważyć na wadze analitycznej z dokładnością do 0,0002 g. Następnie usunąć folię z tygla i zważyć pusty tygiel w celu wyznaczenia masy suchej folii. Równoległe wykonać oznaczanie wilgotności badanej folii.

W celu oznaczania wilgotności odważyć w naczynku wagowym na wadze analitycznej z dokładnością do 0,0002 g 1 g badanej próbki, przygotowanej wg 2.4 i suszyć w suszarce wg PN-81/P-50150.

Dopuszcza się także oznaczanie wilgotności badanej folii przy użyciu promienników podczerwieni. Oznaczenie to przeprowadza się w następujący sposób: próbkę badanej folii odważyć jak wyżej i suszyć w ciągu 20 min przy użyciu zestawu promienników, przedstawionego na rysunku. Tak wysuszoną próbkę ostudzić w eksykatorze w ciągu 30 min i zważyć. Następnie dla sprawdzenia, czy próbka uzyskała stałą masę, suszyć próbkę jeszcze raz przez 10 min i po ostudzeniu zważyć. Należy wykonać po 2 równoległe oznaczenia zawartości sumy plastyfikatorów i zawartości wilgoci.

2.7. Obliczanie wyników. Zawartość sumy plastyfikatorów (X) należy obliczyć w procentach wagowych w stosunku do suchej masy próbki folii po ekstrakcji wg wzoru

$$X = \frac{m - (m \cdot w \cdot 0,01 + m)}{m_1} \cdot 100$$

w którym:

m — masa badanej próbki, g,

m_1 — masa suchej próbki folii pozostałej po ekstrakcji, g,

w — wilgotność folii, %.

2.8. Dopuszczalna różnica między wynikami równoległych oznaczeń nie powinna przekraczać 0,2%.

2.9. Wynik końcowy oznaczania. Za wynik końcowy oznaczania należy przyjąć średnią arytmetyczną wyników dwóch równoległych oznaczeń obliczonych wg 2.7, zgodnych z 2.8.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Włókien Chemicznych, Łódź, ZWCH „Chemitex-Wistom”, Tomaszów Mazowiecki.

2. Normy i dokumenty związane

PN-78/P-50080 Papier i tektura. Pobieranie próbek

PN-85/P-50150 Produkty papiernicze. Oznaczanie wilgotności i suchości

Eckschlager K.: Chem. przemysł. 12, 555 (1962).

3. Autorzy projektu normy — mgr inż. Danuta Markowska — Instytut Włókien Chemicznych, Łódź, inż. Marian Szewczyk, mgr Barbara Szczepańska, inż. Elżbieta Wsulek — ZWCH „Chemitex-Wistom”, Tomaszów Mazowiecki.

BN-85/6385-03/07

na str. 2, p. 2.7, wzór powinien mieć następującą postać:

$$X = \frac{m - (m - w \cdot 0,01 + m_1)}{m_1}$$